

bygger på kognitive teorier, og metoderne er rollespil, øvelser, hjemmeopgaver og gruppesamtaler.

Vredesprogrammet (Anger Management) bygger på kognitive teorier og har til formål at lære deltagerne teknikker til at håndtere deres vrede, så den ikke medfører voldelig og aggressiv adfærd.

Ophold på Kongens Ø-afdelingen i Statsfængslet i Vridsløselille retter sig mod stofmisbrugere og bygger på den såkaldte Minnesotamodel og tolvtrensprogrammet. Behandlingen er tilrettelagt med henblik på, at stofmisbrugeren bliver og forbliver stoffri efter endt behandling. Behandlingen på afdelingen udføres i samarbejde med den selvejende institution Kongens Ø. Der er på afdelingen plads til 24 indsatte. Behandlingen følges typisk op med efterbehandling på f.eks. Arresøhøj eller i »Halfwayhouse«, som er institutioner, der drives af Kongens Ø.

Ophold i kontraktfængselsafdelinger er tilrettelagt med henblik på, at stofmisbrugeren bliver og forbliver stoffri efter endt behandling. Behandlingen, der varetages af fængselspersonalet, bygger på en kontrakt indgået mellem den indsatte og kontraktsafdelingen, hvorefter den indsatte forpligter sig til at deltage aktivt i afdelingens tilbud, ikke at indtage stoffer samt afgive urinprøve. Behandlingen er herudover i høj grad koncentreret om optræning i »almindelig daglig livsførelse« samt trekantssamtaler med kontaktperson og supervisor. Der findes kontraktafdelinger i statsfængslerne i Ringe, Nyborg og Sdr. Omme. Endvidere fungerer den stoffri afdeling i Statsfængslet i Horsens efter samme principper:

»§ 78-placeringer« er tilbud til indsatte om anbringelse på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, når den dømte f.eks. har behov for særlig behandling, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution. For stofmisbrugere kan der være tale om anbringelse i behandlingsinstitutioner i det almindelige behandlingssystem som f.eks. Vejle Amts døgninstitution Kråsigtund. For alkoholmisbrugere kan der f.eks. være tale om anbringelse på den private behandlingsinstitution Ringgården ved Middelfart. For begge typer af behandling vil der typisk være behov for opfølgende behandling efter løsladelsen.

Det vil som hovedregel være muligt og hensigtsmæssigt, at afsoningsstedet i de tilfælde, hvor det skønnes, at tidlig prøveløsladelse kan blive relevant, allerede ved påbegyndelsen af afsoningsforløbet drøfter muligheden for prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden efter den foreslåede bestemmelse i § 40 a, stk. 1, nr. 1, med den indsatte. I den forbindelse bør det så vidt muligt drøftes med den indsatte, hvilken særlig indsats den pågældende skal yde for at komme

i betragtning til tidlig prøveløsladelse. Kravene til den indsatte indsats kan eventuelt beskrives i den handleplan for den indsatte, der udarbejdes af kriminalforsorgen. En sådan beskrivelse i en handleplan vil ikke være en forhåndstilkendegivelse om prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden, men vil fastsætte retningslinjer for den indsatte om, hvad den pågældende skal gøre for at kunne komme i betragtning til tidlig prøveløsladelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 40 a, stk. 1, nr. 1).

3.3. Det foreslås for *det andet*, at åbne mulighed for at anvende tidlig prøveløsladelse i tilfælde, hvor den indsatte forhold samlet set taler for, at det er unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel, hvis der i stedet kan fastsættes vilkår om samfundstjeneste.

Det vil dreje sig om indsatte, som typisk har gode og stabile personlige forhold og et godt socialt netværk samt er uden misbrugsproblemer, og hvis forbrydelse ikke er udtryk for et kriminelt mønster. Det er en forudsætning, at den pågældendes afsoningsforløb har været i det væsentlige problemfrit, dvs. at den indsatte ikke f.eks. flere gange er udeblevet fra udgang eller har begået kriminalitet under afsoningen eller alvorligt har chikaneret fængselspersonale eller andre indsatte.

I forhold til indsatte med sådanne gode personlige forhold mv. vil udførelse af samfundstjeneste, som også har en væsentlig pønål karakter, efter Justitsministeriets opfattelse kunne træde i stedet for en fortsat afsoning i fængsel, når halvdelen af straffen er udstået, uden derved at afsvække straffens funktion. Det gælder dog kun, såfremt retshåndhævelsessensyn ikke taler imod det, jf. pkt. 3.7. nedenfor.

Der foreslås derfor indsat en bestemmelse i straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2, hvorefter der kan træffes beslutning om prøveløsladelse på visse betingelser, når den indsatte har udstået mindst halvdelen af straffen, hvis den pågældendes forhold taler derfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 40 a, stk. 1, nr. 2).

3.4. Den foreslåede adgang til tidlig prøveløsladelse for personer, der har gjort en særlig indsats under afsoningen, forudsætter, at den indsatte har haft lejlighed til over en vis tid at vise sin vilje og evne til at forbedre sine muligheder for ikke på ny at begå kriminalitet. Tilsvarende vil vurderingen af, om en indsatte forhold samlet set er så gode, at det skønnes unødvendigt, at den pågældende afsoner reststraffen i fængslet, forudsætte, at fængselsmyndighederne har haft mulighed for at følge den pågældende i en vis periode.